

Вирішуючи завдання підвищення якості освіти, основним напрямком організації всього навчально-виховного процесу має стати формування стратегії самонавчання і самоосвіти у процесі узгодженої діяльності. Вищим критерієм такої узгодженості постає співпраця викладачів і студентів, спрямована на саморозвиток, навчання і виховання особистості учня.

Т. М. Гайворонська

НАУКОВИЙ ГУРТOK ЯК ФОРМА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У КОНТЕКСТІ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Реформування сучасної вищої освіти потребує від викладачів активізації гурткової роботи зі студентами з проблем права і правової практики.

Традиційно студентські наукові гуртки – це основна організаційна форма залучення студентів до наукової роботи.

Участь студентів у науковій роботі, підготовка наукової доповіді і виступ на щорічних студентських наукових конференціях розвиває у них навички самостійної роботи, здатність до аналітичного мислення і є додатковим фактором, що забезпечує поглиблення теоретичних знань.

Для розвитку наукової роботи студентів визначальне значення має загальний рівень, якість викладання юридичних дисциплін, лекційні курси, які повинні зацікавити студентів, пробудити думки та бажання повніше і глибше вивчати проблеми, які поставлено в лекціях і не порушено при вивченні курсу права.

Головні, на наш погляд, умови роботи студентського гуртка можна сформулювати таким чином.

Члени кафедри розглядають план роботи гуртка, беруть участь у розробленні тематики доповідей і наукових повідомлень, яка носить рекомендаційний характер, у здійсненні різних видів наукових заходів. Залучення всіх членів кафедри до роботи студентського наукового гуртка здійснюється у формі:

а) виділення викладачами доповідачів з тих навчальних груп, де вони проводять практичні заняття;

б) роз'яснення викладачем або науковим керівником особливостей методології наукового пізнання й осмислення правової дійсності, основних прийомів і методів науково-дослідної роботи з правових проблем, що підвищують ефективність розумової праці;

в) допомоги студенту в розробленні наукової доповіді, яка виключає дріб'язкову опіку і забезпечує всебічний розвиток у нього навичок самостійної роботи;

г) участі в обговоренні доповідей на засіданні гуртка, щоб дискусія проходила в коректній, суворо науковій формі з певним виховним впливом на студентів.

У студентському науковому гуртку можна практикувати такі форми роботи:

- а) доповіді та повідомлення студентів;
- б) інформаційні повідомлення про нове законодавство;
- в) реферативні огляди новинок юридичної літератури і бібліографічну роботу;
- г) обговорення доповідей і повідомлень працівників-практиків з актуальних питань та окремих найбільш цікавих справ;
- д) виїзні засідання наукового гуртка;
- е) участь у розробленні окремих експозицій, добір ілюстративного матеріалу тощо.

Вибір тієї чи іншої роботи залежить від характеру гуртка, кількості інтересів і схильностей його членів, наукових інтересів їхніх керівників.

Методика проведення правової наукової роботи зі студентами університету має свої особливості. Студенти отримують більший обсяг спеціальних знань у сфері економіки, фінансів, аудиту, управління, опановують різні технічні знання на залізничному транспорті. Настільки широкий діапазон знань студентів, особливості правового положення галузі залізничного транспорту вимагають й особливого підходу до організації студентської наукової роботи. Студент при виборі теми наукової доповіді у сфері права повинен враховувати тематику робіт за своїми спеціальними дисциплінами і використовувати свої спеціальні знання при викладенні правового матеріалу. Такий підхід до тематики наукових доповідей, вважаємо, допомагатиме підготовці кадрів майбутніх фахівців і вчених.

Випробуваною формою підведення підсумків роботи студентських наукових гуртків є проведення щорічних студентських науково-технічних конференцій УкрДУЗТом (секція економічної теорії та права), на яких заслуховуються доповіді кращих членів студентських наукових груп. У результаті роботи гуртка відзначені роботи можуть бути направлені на конкурс наукових студентських робіт, наукову конференцію до інших закладів вищої освіти.

Іншою формою підведення підсумків роботи студентських наукових гуртків є опублікування студентських наукових робіт у спеціальних збірниках.

Крім гурткової, можуть використовуватися й інші види форм залучення студентів до науково-дослідної роботи. Наприклад, безпосередня участь студентів у роботі кафедри, виконання нескладних завдань під час проходження практики тощо.

У сучасних умовах без застосування освітніх технологій ми не уявляємо собі роботу наукового гуртка. Сьогодні науковий керівник може вести листування зі студентом на професійні та наукові теми. За допомогою пошукових систем можна отримати значний обсяг інформації про будь-який предмет; відвідувати різноманітні електронні юридичні

бібліотеки, замовляти літературу, використовувати бази даних, електронну комерцію та безліч інших послуг і різноманітних інформаційних систем.

Таким чином, наукова робота студентів – це продовження активних форм навчання. Безпосередня участь студентів у науково-дослідній роботі з актуальних проблем права, підготовка наукової доповіді та виступ повинні сприяти підвищенню професійної освіти, рівня правосвідомості і правової культури студентів, переконання необхідності дотримання законності.

І. М. Крутько

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПРАВОВОЇ ОСВІТИ З ВИКОРИСТАННЯМ ЗАКОНОДАВЧИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ БАЗ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Викладання у закладі вищої освіти передбачає безпосереднє використання можливостей електронної техніки та особливо Інтернету для більш ефективного поповнення змісту навчального матеріалу.

При вивченні правових дисциплін особливо важливою є робота саме із законодавчими та нормативними актами України. Роздруковані матеріали обмежують можливість їхнього вивчення у достатньому обсязі, оскільки правова система України побудована на взаємопов'язаних галузях права і при вирішенні конкретної ситуації необхідно звертатися не до одного, а до декількох правових актів.

Враховуючи продуктивність розробників різноманітних електронних баз даних стосовно законодавства України, розкриваються можливості щодо використання цієї інформації у навчальному процесі.

Задля удосконалення навчального процесу необхідно мати доступ до Інтернету не тільки у бібліотеці, а й бажано в навчальних аудиторіях із виведенням матеріалу, що обговорюється, на огляд аудиторії на екрані.

Безпосередня робота з будь-яким законом значно підвищує рівень засвоєння матеріалу, дає можливість прокоментувати положення документа під час проведення заняття.

А. В. Колісников

МОТИВАЦІЯ СТУДЕНТІВ ДО ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Мотивація (лат. *movere*) — спонукання до дії; динамічний процес фізіологічного та психологічного плану, що керує поведінкою людини, визначає її організованість, активність і стійкість; здатність людини діяльно задовольняти свої потреби.